

L.dz.74/2020/LW

Warszawa, 2 października 2020 r.

Sz. P. Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów

PETYCJA
w sprawie podjęcia działań kontrolnych kotłów na paliwa ciekłe, w szczególności kotłów przeznaczonych do spalania olejów odpadowych

Szanowny Panie Prezesie,

Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego zrzeszająca koncerny zajmujące się produkcją, logistyką oraz sprzedażą ciekłych paliw opałowych (olejów opałowych oraz gazu płynnego LPG do celów grzewczych) i olejów smarowych, zgodnie z art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹, działając w interesie publicznym oraz członków zrzeszonych w organizacji,

wnosi petycję

w sprawie podjęcia działań kontrolnych kotłów na paliwa ciekłe, w szczególności kotłów przeznaczonych do spalania olejów odpadowych².

UZASADNIENIE

Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego („POPIHN”) jako organizacja zrzeszająca koncerny zajmujące się produkcją, logistyką oraz sprzedażą ciekłych paliw opałowych (olejów opałowych oraz gazu płynnego LPG do celów grzewczych) i olejów smarowych w związku z powzięciem informacji o prowadzonych przez Prezesa UOKiK kontrolach mających na celu weryfikację, czy kotły na paliwo stałe spełniają określone w przepisach wymagania³, chciałaby

¹ t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870.

² Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. przez oleje odpadowe rozumie się wszelkie mineralne lub syntetyczne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do jakiego były pierwotnie przeznaczone, w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje turbinowe oraz oleje hydrauliczne.

³ https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16768.

UL. REJTANA 17 LOK. 36 | 02-516 WARSZAWA | TEL/FAX: +48 22 848 3605, +48 22 848 4590

E-MAIL: popihn@popihn.pl | www.popihn.pl

AMIC POLSKA SP. Z O.O. ANWIM S.A.* BP EUROPA S.E.* CIRCLE K POLSKA SP. Z O.O.* FUCHS OIL CORP. SP. Z O.O.*

GRUPA LOTOS S.A. PERN S.A.* PKN ORLEN S.A.* SHELL POLSKA SP. Z O.O.*

SLOVNAFT POLSKA S.A. TANQUID POLSKA SP. Z O.O.* TOTAL POLSKA SP. Z O.O.*

zwrócić uwagę na pokrewny identyfikowany od lat problem dotyczący kotłów na paliwa ciekłe, w tym w szczególności oleje odpadowe. Spalanie olejów odpadowych w prymitywnych i nieprzystosowanych do tego celu instalacjach, a także kotłach, które nie posiadają właściwości, o których zapewniają sprzedający je przedsiębiorcy, jest zagrożeniem dla życia i zdrowia nie tylko spalających, ale także wszystkich okolicznych mieszkańców narażonych na negatywne konsekwencje niskiej emisji⁴.

Zwracamy również uwagę na szeroki wymiar sygnalizowanej problematyki – w Polsce od lat identyfikuje się problem zaburzeń we właściwym funkcjonowaniu rynku olejów smarowych oraz nierozłącznie związanego z nim rynku olejów odpadowych. Taki stan rzeczy wynika m.in. z braku kompleksowych regulacji dotyczących branży smarowej, luk w obowiązujących przepisach dotyczących zbiórki oraz gospodarowania olejów odpadowych w Polsce oraz w dużej mierze niewystarczających mechanizmów nadzoru i kontroli branży smarowej, w tym również w zakresie osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu odpadów w tej grupie produktowej.

Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym, oleje odpadowe powinny być w pierwszej kolejności poddawane procesom regeneracji. W praktyce mamy do czynienia z dużą skalą nieprawidłowości w tym zakresie. Wedle Raportu UNGC **rocznie spalanych jest co najmniej kilkadziesiąt tysięcy ton olejów w nieprzystosowanych do tego instalacjach, co powoduje emisję wielu silnie toksycznych substancji**⁵. Jednym ze źródeł emisji dioksyn i furanów do atmosfery jest spalanie odpadów, w tym olejów odpadowych, w instalacjach do tego nieprzystosowanych (np. w warsztatach samochodowych, czy też w przydomowych kotłowniach, czyli źródłach niskiej emisji). Oleje odpadowe powstają w obrocie gospodarczym m.in. w wyniku wymiany zużytych olejów, awarii instalacji i urządzeń oraz w wyniku ich usuwania, między innymi, z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Chcielibyśmy podkreślić, że niniejsze wystąpienie wpisuje się w szerokie działania POPiHN w zakresie uregulowania rynku olejów smarowych, preparatów smarowych oraz olejów odpadowych. **Co bardzo ważne reforma tego segmentu rynku została w dniu 30 lipca br. zapowiedziana przez Minister Rozwoju oraz Ministra Klimatu, a także Szefa Krajowej Administracji Skarbowej**⁶. Jak wskazano, zidentyfikowana potrzeba nowych regulacji wynika z tego, że Polska od lat znajduje się w czołówce krajów UE z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem. **Jest to często efekt spalania przy ogrzewaniu budynków złej jakości paliw, których wykorzystywanie w tym celu jest nielegalne, ale tańsze. Jednym z przykładów są oleje odpadowe - pozostałość po zużytych olejach silnikowych. Jest to relatywnie tani i dostępny**

⁴ Raport „Gospodarka olejami zużyтыми założenia reformy i propozycja ustawy” (również jako „**Raport UNGC**”) – raport powstał w wyniku porozumienia ramowego Global Compact Network Poland z: Ministerstwem Rozwoju, Ministerstwem Finansów i Krajową Administracją Skarbową oraz Ministerstwem Klimatu we współpracy z POPiHN. Pełna treść raportu dostępna jest na stronie: https://ungc.org.pl/wpcontent/uploads/2020/07/Raport_OLEJE_2020.pdf.

⁵ Raport UNGC.

⁶ [http://centrumprasowe.pap.pl/cp/pl/news/info/163516,1,mr-gospodarka-olejami-zuzytymi-zalozenia-reformy-i-propozycja-ustawy-\(komunikat\)](http://centrumprasowe.pap.pl/cp/pl/news/info/163516,1,mr-gospodarka-olejami-zuzytymi-zalozenia-reformy-i-propozycja-ustawy-(komunikat)) (dalej jako „**Komunikat prasowy PAP**”).

odpad, często niewłaściwie wykorzystany jako paliwo o wysokiej wartości energetycznej⁷. Towarzyszy temu emisja bardzo toksycznych substancji.

Według diagnozy Ministerstwa Rozwoju coroczna strata budżetu państwa wyliczona na ok. 150 mln PLN, a powstająca wskutek braku zapłaty opłaty produktowej, VAT, CIT, może być wysoce niedoszacowana. Do tego należy doliczyć straty z nieodprowadzonej akcyzy z tytułu nielegalnego użycia olejów odpadowych jako paliw opałowych, na poziomie ok. 182,2 mln PLN. Do tego dochodzą straty finansowe wynikające z zaburzenia konkurencji, a co za tym idzie spadku sprzedaży olejów smarowych przez legalnych przedsiębiorców, którzy nie mogą konkurować z tanią konkurencją unikającą bezprawnie zapłaty danin publicznych⁸.

Jednak nawet planowana reforma olejów smarowych oraz olejów odpadowych nie sprawi, aby w sprzedaży były dostępne jedynie wyspecjalizowane kotły oraz piece, które rzeczywiście umożliwiają spalanie energetyczne olejów odpadowych bez negatywnych konsekwencji w postaci toksycznych emisji.

W związku z powyższym, apelujemy o podjęcie kontroli nielegalnego proponowania na popularnych portalach aukcyjnych możliwości zakupu pieców/kotłów (z rzekomymi atestami czy certyfikatami) oraz palników do przeróbek istniejących pieców/kotłów do spalania olejów odpadowych (nazywanych także olejami poużytkowymi, przepracowanymi czy olejami zużyтыми), które są traktowane jako paliwo grzewcze na równi z olejem opałowym. Niedopuszczalny jest brak jakiejkolwiek kontroli sprzedawanych produktów pod kątem deklaracji zgodności WE oraz CE. Należy szczegółowo zweryfikować, czy zapewnienia oferujących dotyczące ww. pieców czy palników o rzekomych certyfikatach na posiadaną technologię „spalania olejów przepracowanych” są prawdziwe.

Z poważaniem,

Do wiadomości:

- Sz. P. Jadwiga Emilewicz, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju
- Sz. P. Michał Kurtyka, Minister Klimatu
- Sz. P. Magdalena Rzeczkowska, Szef Krajowej Administracji Skarbowej
- Sz. P. Marek Chibowski, p.o. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

⁷ Komunikat prasowy PAP.

⁸ Komunikat prasowy PAP.

[REDACTED]